

Uvodna reč

GRGO BUTIRIĆ

IT usluge budućnosti su na pragu – pripremite se na vreme

Aktuelna svetska ekonomska i finansijska kriza primorala je mnoge rukovodioce i menadžere, ali i analitičare, konsultante i naučne radnike da se upuste u predviđanje budućih tendencija i poslovnih procesa u različitim oblastima. Takvih razmišljanja nisu pošteđeni ni IT profesionalci, ako ni zbog čega drugog, onda zbog činjenice da se u oblasti informacionih tehnologija i komunikacija promene dešavaju velikom brzinom.

EVO SKROMNOG priloga toj raspravi, odnosno pregleda nekoliko važnih faktora koji će promeniti informacione tehnologije kakve danas poznajemo, kao i nekih budućih IT usluga koje će obeležiti vreme pred nama. Tu su i predlozi kako da se za tu IT budućnost pripremite.

Globalne demografske promene. Generacije rođene neposredno posle Drugog svetskog rata (kada je širom sveta zabeležen veliki skok nataliteta) odlaze sa scene zapinjućom brzinom. Samo u SAD će u narednoj deceniji 76.000.000 zaposlenih koji su rođeni četrdesetih i pedesetih godina prošloga veka otići u penziju, a u oblasti informacionih tehnologija procenjuje se da će između 30 i 40 posto američkih IT profesionalaca napustiti svoja radna mesta. Zamenice ih svega 48.000.000 novih zaposlenika, što znači da će u SAD biti vrlo traženi kvalifikovani stručnjaci, i da će istovremeno rasti značaj drugih delova sveta u koje američke kompanije izmeštaju svoje poslovanje. Slična situacija je i u Velikoj Britaniji, Nemačkoj i Japanu, u kojima je prosečna starost stanovništva između 40 i 45 godina.

Na drugoj strani te skale su, primera radi, Indija i Filipini, ali i brojne druge, manje razvijene zemlje. Na Filipinima je prosečna starost stanovništva svega 22,3 godine, a u Indiji broj radno sposobnih stanovnika dostiže 516.000.000, dok je polovina populacije mlađa od 27 godina. Obe zemlje, i pacifički region Azije u celini, od velike su važnosti za kompanije koje pružaju globalne usluge ili premeštaju svoje poslovanje u zemlje s jeftinom, ali i obrazovanom radnom snagom. U takvim uslovima, globalizacija poslovanja je nemi-

novna, bez obzira na političke i sve druge uslove u pojedinačnim regionima.

Novi načini za pružanje IT usluga. Granica između proizvoda i usluga već je počela da bledi, a u narednom periodu će verovatno potpuno iščeznuti. Softver kao usluga (software-as-a-service, SaaS), računarstvo na zahtev (on demand computing), akceleratori rešenja (standardizovani delovi programskog koda koji služe kao osnova za razvoj klijentskih aplikacija) i računarstvo u oblaku (cloud computing), samo su neke od budućih tehnologija koje već uveliko stupaju na scenu. Brže uvođenje novih tehnologija, njihova jednostavnija primena i upotreba, veća efikasnost i dostupnost utiču na to da se korisnici sve više okreću tim svojevrsnim „paketskim“ uslugama, umesto da zahtevaju rešenja prilagođena njihovim specifičnim zahtevima.

Drugačiji zahtevi korisnika. Demografske promene i nove tehnologije globalno će izmeniti navike i shvatanja korisnika. Veliki broj obrazovanih korisnika, koji pomoću naprednih mobilnih uređaja pristupaju novim tehnologijama, primeniće novostečena znanja i na svojim radnim mestima. Oni se neće, kao nekada, prilagođavati važećim tehnološkim standardima, nego će te standarde menjati u skladu sa svojim

potrebama i zahtevima. Rad na daljinu i od kuće, kao i rad na sopstvenim PC sistemima biće sve zastupljeniji, pokazuju rezultati najnovijih istraživanja, koja su utvrdila da su takva, danas neuobičajena rešenja, daleko brža, efikasnija i jeftinija.

Kako se pripremiti za IT budućnost?

● **Pronađite nove načine za pribavljanje i primenu softvera koji vam je potreban.**

Novi proizvođači i novi načini upotrebe njihovog softvera mogu vam podariti i nova iskustva, koja će u vremenu kada ekonomska kriza ostane iza nas predstavljati prednost u odnosu na konkurenciju.

● **Intenzivirajte saradnju s partnerima.** Zahtevi vaših rukovodilaca da po svaku cenu smanjite troškove poslovanja mogu vas na duge staze dovesti u ozbiljne teškoće. Da biste to izbegli, saradujte s partnerima, zajednički iznađite način za smanjenje troškova i povećanje efikasnosti i istražite šta oni očekuju zauzvrat.

● **Naučite da saradujete s novom generacijom partnera i klijenata.** Stara definicija partnera i klijenata više i ne važi. Nove aplikacije, proizvodi i usluge iznedrili su čitavu generaciju IT profesionalaca koji drugačije razmišljaju, brže donose odluke i ne obaziru se na prethodna standardna rešenja.

Mogu li se ovi zaključci i preporuke o kojima razmišljaju IT profesionalci u „belom svetu“ primeniti u Srbiji, bez obzira na razvijenost njenog tržišta, broj računara u upotrebi i brojnost korisnika Interneta? Naravno, jer informacione tehnologije ne poznaju granice i samo hrabra i odlučna primena novih rešenja može doprineti da IT industrija i u Srbiji postane ono što je već odavno u razvijenim zemljama – proizvodnik i motor razvoja i progresu.

Grgo Butirić je zamenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/grgo.